

GENÇLERİN SOSYAL YARDIM VE SOSYAL GÜVENLİKLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

AN INVESTIGATION OF YOUNG PEOPLE'S VIEWS ON SOCIAL ASSISTANCE AND SOCIAL SECURITY

Emel İŞTAR İŞIKLI* - Mazlum YAŞAR**

Öz

Article Info

Bu çalışmada Düzce Üniversitesi öğrencilerinin, “sosyal yardım” ve “sosyal güvenlik” ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, Düzce Üniversitesi’nde okuyan 15 öğrenciyle görüşme yapılmıştır. Görüşme yapılan öğrencilerin sosyal güvenlik tanımı yapmaları istendiğinde, en fazla kullandıkları ifadeler sırasıyla; “güvence”, “düzenleyici” ve “devlet yardımları” olmuştur. Sosyal yardım tanımı yapıldığında; “devlet yardımı”, “geliri düşük ailelere yardım” ve “ayni – nakdi yardım” ifadeleri kullanılmıştır. Katılımcıların en fazla “gıda yardımı”, “yakacak yardımı” ve “nakit yardımından” haberdar olduğu tespit edilmiştir. Gerçekleştirilen görüşmeler neticesinde gençlerin sosyal yardımlarından yararlanabilmek amacıyla başvurabilecekleri kaynaklar hakkında bilgi sahibi oldukları tespit edilmiştir. Katılımcıların sosyal güvenlik sisteminin daha iyi işlemesi için önerileri, “gerçek ihtiyaç sahiplerinin tespit edilmesi”, “denetim ve kontrollerin artırılması” ve “sosyal güvenlikle ilgili toplumu bilinçlendirmek” olmuştur.

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 01/07/2024

Kabul Tarihi: 19/08/2024

Atf

İştar Işıklı, E., & Yaşar, M. (2024). Gençlerin Sosyal Yardım ve Sosyal Güvenlikle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. *Anasay* 30, 161-179.

Anahtar Kelimeler: Gençlik, Sosyal Yardım, Sosyal Güvenlik, Sosyal Politika

Abstract

Research Article

This study aims to examine the views of Düzce University students on “social assistance” and “social security”. In this context, 15 students studying at Düzce University were interviewed. When the interviewed students were asked to define social security, the most frequently used expressions were “assurance”, “regulatory” and “state aids” respectively. When asked to define social assistance, the most frequently used expressions were “state aid”, “aid to low-income families” and “in-kind - cash aid”. It was determined that the participants were mostly aware of “food aid”, “fuel aid” and “cash aid”. As a result of the conducted interviews, it has been determined that young individuals are informed about the resources to which they can apply in order to benefit from social assistance. The suggestions of the participants

Received: 01/07/2024

Accepted: 19/08/2024

Cite this article as:

İştar Işıklı, E., & Yaşar, M. (2024). An Investigation of Young People's Views on Social Assistance and Social Security. *Anasay* 30, 161-179.

*Doç. Dr., Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik Bölümü, Düzce Merkez. emelistar@duzce.edu.tr, ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-3439-0871>

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Düzce Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik Bölümü, Düzce Merkez. mazlum_yasar21@hotmail.com, ORCID ID <https://orcid.org/0009-0003-6272-2447>

for better functioning of the social security system were "identifying the real needy", "increasing audits and controls" and "raising public awareness on social security".

Keywords: Youth, Social assistance, Social security, Social policy, University Students

EXTENDED ABSTRACT

Social security systems are complex structures designed to ensure economic and social security in modern societies, with social assistance serving as complementary components of these systems. Social security encompasses a comprehensive set of measures aimed at protecting all individuals from social risks such as illness, accidents, disability, unemployment, death, old age, childbirth, and child care, thereby ensuring personal security through preventive actions. It is a system established to support individuals whose income is permanently or temporarily interrupted due to occupational, physical, or socio-economic risks, helping them meet their survival or subsistence needs. Additionally, social security is defined as a system that enables individuals whose income or earnings are disrupted by a professional or social risk to meet their survival and living needs without resorting to others for help. Social assistance aims to enable individuals to lead a dignified life despite poverty, disability, or other disadvantaged conditions. Within the framework of the welfare state, social assistance not only provides aid but also plays a critical role in promoting social justice, social peace, and social welfare. Social assistance is a form of social security and social service provided to individuals who cannot meet their basic living needs.

In many countries, including Turkey, social assistance measures are available for the young, elderly, poor, needy, unemployed, and homeless. This study aims to examine the perceptions of young people regarding "social assistance" and "social security." To this end, interviews were conducted with 15 students at Düzce University. The study employed a semi-structured interview technique, with interviews lasting between 10 to 30 minutes. The interview data were transcribed and analyzed using content analysis methods. At the beginning of the interviews, participants' demographic information was collected, followed by inquiries about their knowledge of social security and social assistance. The questions posed to participants were:

- What does the concept of social security mean to you?
- What does the concept of social assistance mean to you?
- Which social assistance programs are you aware of?
- Do you know which institutions to approach to benefit from social assistance?
- Have you ever benefited from social assistance?
- Do you have any complaints regarding the distributed social assistance?
- What are your suggestions and recommendations for improving the effectiveness of the social security system?

The study involved in-depth interviews with 8 male and 7 female university students, with an average age of 22.06. Among the 15 participants, 10 described social security merely as "security," while the remaining 5 defined it as "regulatory, state aid, financial sustainability, reliability, increasing welfare level." When asked about social assistance, participants predominantly associated it with "state aid, assistance to low-income families, and in-kind or cash aid." The most mentioned types of social assistance were "food aid, fuel, and cash assistance." Regarding the knowledge of institutions to apply for social assistance, responses included "social assistance and solidarity foundations, the Ministry of Family and Social Services, and e-Government." When asked if people in their surroundings benefited from social assistance, most participants noted that there were no such instances, with "child aid and fuel aid" being prominent. Complaints and suggestions from the participants included "aid not reaching those in need" and "unequal distribution of assistance." Suggestions for improving the social security system included "identifying real beneficiaries," "increasing supervision and controls," and "raising

awareness about social security." These responses indicate the presence of ethical issues that need to be addressed within the social security system. Social security influences income distribution, solidarity, and health systems; evaluating it independently of moral values can have negative impacts on social conflicts and state support. Therefore, researchers are advised to explore the relationship between social security and morality in depth. One of the primary causes of issues in the social security system is the insufficiency of social security ethics, as unethical behaviors by individuals lead to financial imbalances. Understanding young people's perceptions of social security and social assistance is crucial for grasping their approaches to the rights and obligations provided by the system. The degree to which social security is perceived as a fundamental need may vary among individuals, which is a key determinant of social security perception.

The interviews with young participants revealed that they are knowledgeable about social security and social assistance, including how to apply for aid, who can receive it, and for what reasons. It was observed that they are well-informed about the institutions through which people in their surroundings obtain assistance. They also agreed that there is a problem with people who do not need assistance benefiting from aid and that supervision is inadequately conducted.

1. Giriş

Gençlik dönemi, bireyin çocukluk evresini geride bırakıp yasalar önünde rüştünü ispat ettiği 18 yaşında başlayan bir süreç olarak tanımlanır. Ancak, hem istatistiksel verilerde hem de çeşitli düzenlemelerde bu dönem 15 yaşına kadar geriye çekilebilmektedir. Bu bağlamda, gençlik dönemini 15 yaşından başlayarak yüksek öğretim sürecini ve iş arayan ya da çalışan olarak iş gücüne katılımın ilk yıllarını kapsayacak şekilde 15-24 yaş aralığında değerlendirmek mümkündür. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2023 yılı itibarıyla 15-24 yaş grubunun Türkiye nüfusu içindeki oranı %15,1'dir. (TÜİK, 2024).

Gençlik kavramı, evrensel düzeyde tam anlamıyla tutarlı bir tanıma sahip değildir. *Gençlik dönemi UNESCO tarafından 15-25 yaş aralığında belirlenirken, Birleşmiş Milletler Örgütü (BM) 12-24 yaş aralığını öngörmüştür. Türkiye ise BM'in belirlediği 12-24 yaş arasında gençlik dönemi olarak benimsemiştir (HUGAUM, 2024).* Fikir birliği olmamasının en önemli nedenlerinden biri de gençliğin soyut bir kavram olmasıdır. Gençlik, başlangıç ve bitiş sınırlamalarına rağmen kendine özgü ifade ve faaliyet biçimlerine sahip olduğundan, her zaman ulusun önemli bir potansiyel gücü olarak görülmüştür (Murat ve Şahin, 2011, s. 4).

Yoksulluk ve sosyal yardımlar arasındaki ilişki, gençlerin yaşam kalitesini ve gelecekteki fırsatlarını önemli ölçüde etkileyen karmaşık bir sorunsaldır. Yoksulluk, gençlerin yaşamlarında pek çok ekonomik ve sosyal sorun oluşturmakta ve bu sorunlar çözülmediğinde bireylerin yaşamında döngüsel bir nitelik kazanabilmektedir. Bu durum, nesiller arası aktarımın bir sonucu olarak adeta 'babadan oğula' geçiş göstermektedir. Başka bir deyişle, yoksul ailelerin çocukları, yaşam kalitelerini iyileştiremeden ve yüksek gelirli, güvenli iş alanlarına geçmeden, gençlik dönemlerinde istihdam fırsatlarına erişemezlerse, gelecekteki nesiller sanayi zincirinin bir parçası olmaya devam edeceklerdir (Erikli, 2016, s. 285). Sosyal güvenlik çerçevesinde sunulan sosyal yardımlar, sosyal devletin yükümlülüklerinden biri olarak, kamu, kurum ve kuruluşlar tarafından bedelsiz olarak sağlanan aynı ve nakdi desteklerdir. Sosyal devlet anlayışında, sosyal yardımlar diğer sosyal politikalar gibi hak temelli bir perspektifte dayandırılmalıdır. Bu bağlamda, sosyal yardım mevzuatının bu temel ilkeye uygun olarak yapılandırılması gerekmektedir. Ayrıca, sosyal yardım sağlayan kuruluşlar, bu hizmeti ortaklaşa sunabilir veya tek bir kuruluş çatısı altında toplanabilirler. Ancak, aynı hizmetlerin farklı kurumlar tarafından verilmesi veya sosyal yardım yükümlülüğü bulunan kurumlara ek sorumluluklar yüklenmesi gibi mevcut sorunlar dikkate alınmalıdır. Kaynakların etkin bir şekilde kullanılabilmesi için kontrol mekanizmalarının düzgün çalışması ve sosyal harcamaların toplumun geniş kesimlerine adil bir şekilde dağıtılması önem arz etmektedir (Karagöz, 2020, s. 147).

Sosyal güvenlik sistemleri, modern toplumların ekonomik ve sosyal güvenliğini sağlama amacıyla geliştirilmiş kompleks yapılar olup, sosyal yardımlar bu sistemlerin tamamlayıcı

unsurları olarak işlev görmektedir. Sosyal yardımlar, bireylerin yoksulluk, engellilik veya diğer dezavantajlı durumlar nedeniyle insan onuruna yakışır bir yaşam sürmelerini sağlamayı hedefler. Sosyal devlet anlayışı çerçevesinde, sosyal yardımlar sadece yardım sağlamakla kalmaz, aynı zamanda sosyal adalet, sosyal barış ve sosyal refahın teşvik edilmesinde kritik bir rol oynar.

Bu çalışmada, gençlerin sosyal güvenlik ve sosyal yardımlar konusundaki algıları ve bilgi düzeyleri derinlemesine incelenmiştir. Araştırmanın amacı, sosyal yardımların gençler tarafından nasıl anlaşıldığını, hangi sosyal yardımların bilindiğini ve bu yardımlardan nasıl faydalandığına dair görüşleri ortaya koymaktır. Gençlerin sosyal güvenlik hakkındaki görüşleri, sistemin etkinliğini ve toplumun bu konudaki bilgi seviyesini anlamak için önemlidir.

Çalışmanın birinci bölümünde gençlik kavramının genel çerçevesi çizilmiş ve gençlerin karşılaştığı sorunlara yer verilmiştir. İkinci bölümünde sosyal politika, sosyal güvenlik ve sosyal yardım hususları ele alınmıştır. Diğer bölümde ise görüşmeler sonucu elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

1.1. Gençlik Hakkında Kavramsal Çerçeve

İnsanlar yaşamları boyunca çocukluk, gençlik, olgunluk ve yaşlılık gibi belirgin evrelerden geçerler. Bu evreler arasında mutlak sınırların bulunmaması, her bir dönemin bir öncekinden ve sonrakinden etkilendiğini gösterir. Bireylerin çocukluktan gençliğe ve olgunluğa geçiş süreci, sadece fiziksel değişimlerle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda psikolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarda da çeşitli etkiler yaratır. Ayrıca, her dönemin kendine özgü ayırıcı nitelikleri olduğu göz önünde bulundurulmalıdır (Murat ve Şahin, 2011, s.3). Bir toplumdaki gençlerin gelecek beklentileri, toplumsal gelişimin rotasını ve motivasyonunu belirleyen önemli bir faktördür. Ekonomik hayatta rekabetin ve başarının ön planda olduğu sanayi toplumlarında gençlerin "gelecek kaygısı" çocukluk çağında başlıyor. Sanayi toplumu da bunu istiyor. Bir kişinin davranışını ve geçmiş deneyimlerini geleceğe yönelik beklentileri belirler. "Yaşam amacı" insanın önündeki bir hedef ya da yol gösterici ışık gibidir. Aynı prensip toplum için de geçerlidir. Toplum, ekonomik ve sosyal politikalarla hedeflerini belirler ve kalkınma çizgisinde ilerler. Toplumdaki gençler geleceğe yönelik beklentileri, toplumsal gelişimin seyrini ve dinamiklerini belirleyen önemli bir faktördür. Çünkü gençler toplumun potansiyel gücüdür. Gençlerin gelecek beklentisinde rol oynayan güvendiği temellere göz atacak olursak öncelikle gençlerin ailesinin olanakları, eğitim-öğretim fırsatları, yetenek ve beceri düzeyleri aklımıza gelir (Güleri, 1998, s. 56). Gençlik çalışmalarının çerçevesini daha iyi kavrayabilmek için öncelikle gençlik kavramının ne anlama geldiğini belirlemek gerekmektedir. Gençlik, toplumların kültürel yapıları, gelenekleri, sosyoekonomik gelişmişlik seviyeleri ve tarihi dönemleri gibi faktörlere bağlı olarak farklı şekillerde tanımlanabilir. Bu sebeple, evrensel olarak kabul görmüş tek bir gençlik tanımı oluşturmak mümkün değildir. Kritik olan nokta, gençliğin hem biyolojik hem de sosyolojik bir kavram olarak ele alınabilmesidir. Biyolojik açıdan, Birleşmiş Milletler gençliği 15-24 yaş aralığıyla tanımlarken, Avrupa İstatistik Ofisi bu aralığı 15-29 yaş olarak belirlemektedir (Yılmaz, 2017, s. 5). Türkiye'de günümüzde gençlerin en önemli problemlerinden biri işsizliktir. Gençler, iş tecrübe eksikliği, ücret birikim yetersizliği, alınan bilgi ve eğitim ile iş piyasasının ihtiyaçlarının birbiri ile uyuşmaması, üniversite eğitimi alan gençlerin daha iyi koşullarda çalışmak istemeleri gibi nedenlerle iş bulamamaktadır. 2021 yılı ocak ayı verilerine göre mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %12,2 iken genç nüfusta işsizlik oranı %24,7 olmuştur (TÜİK, 2021).

Literatürde gençlerin yaşadığı sorunlarla ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Yıldırım'ın (2011a) çalışmasında, Ankara Üniversitesi'nde öğrenim gören 420 öğrenci ile gerçekleştirilen karşılıklı görüşme yöntemi kullanılarak, üniversite öğrencilerinin sosyal adaleti tanımlama biçimleri ve ilkelerini değerlendirme süreçlerinin sosyal adalet algısı üzerindeki etkileri incelenmiştir. Araştırma, gençlerin sosyal adaleti fırsat eşitliği perspektifinden nasıl tanımladıkları ve sosyal adalet ilkelerini cinsiyet eşitliği, vatandaşlık ve adil dağıtım bağlamında nasıl değerlendirdiklerini ortaya koymuştur. Bulgular, gençlerin sosyal adalet algısının bu değerlendirmelerden etkilendiğini göstermektedir. Araştırma, gençlere yönelik politika programlarının ihtiyaçlar doğrultusunda ve hak temelli olarak tasarlanması gerektiğini, aynı

zamanda aileyi koruma ve güçlendirme hedeflerini de içermesi gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca, bu politikaların gençlerin sosyal adalet duygusunu geliştirmeye yönelik olarak yapılandırılması gerektiğini önermektedir.

Aysan ve Avcı (2015) tarafından yapılan çalışmalarda, gençliğin farklı sosyoekonomik özellikler taşıyan bir grup olarak değerlendirilmesi, sosyal politika oluşturma süreçlerini zorlaştıran bir etken olarak belirtilmiştir. Bu bağlamda, heterojen bir gençlik grubunun daha iyi yaşam koşullarına ulaşabilmesi için kapsayıcı ve uzun vadeli sosyal politikalara ihtiyaç duyduğu vurgulanmaktadır. Balcı'nın (2018) çalışmasında, Türkiye'de gençlik ve spor alanlarındaki ulusal politikaların genellikle eşitlik, eğitim, sağlık, istihdam, barınma, kültürel değerler, eğlence, serbest zaman ve güvenlik gibi sosyal boyutlara yönelik hedeflerinin soyut ifadelerle tanımlandığı gözlemlenmiştir. Ancak, bu sosyal hedeflerin ulusal gençlik ve spor politikalarında somut uygulama hedeflerine dönüştürülmesi, toplumsal kalkınmanın desteklenmesi ve sağlanması açısından kritik bir önem taşımaktadır. Acar (2008) çalışmasında Türkiye'de ulusal gençlik politikasının nasıl yapılması gerektiğini tartışmaktadır. Çalışmada hızla değişen toplumsal koşulların mevcut sosyal politikaların yetersiz kaldığını ve yeni stratejilere ihtiyaç duyulduğunu vurgulanmaktadır. Ayrıca, gençlerin yalnızca geçiş dönemi olarak değil, aktif vatandaşlar olarak kabul edilmesi gerektiği ve çağdaş gençlik politikalarının onların toplumsal katılımını, kişisel gelişimini ve vatandaşlık haklarını desteklemesi gerektiği belirtilmektedir. Karadeniz (2020) çalışmasında genç işsizliğin hala önemli bir sorun olduğu ve gençlerin istihdam edilebilirliğini artırmak için daha fazla çaba gerektiği belirtilmektedir. Bu doğrultuda, istihdam teşvikleri, mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları gibi aktif işgücü piyasası programlarının etkilerinin detaylı bir şekilde analiz edilmesi gereklidir. Murat ve Şahin (2011) çalışmasında genç işsizliğinin sebeplerini detaylı bir şekilde incelemek ve iş hayatına yeni adım atan gençlerin potansiyel işsizlik durumunda karşılaşılabilecekleri ekonomik, sosyal ve psikolojik zorlukları ayrıntılı bir şekilde incelemektir. Surat ve Ceran (2020) çalışmasında üniversite son sınıf öğrencilerinin işsizlik endişesi yaşayıp yaşamadığını belirlemek ve demografik özelliklere göre öğrencilerin işsizlik endişelerinde farklılık olup olmadığını araştırmaktadır. Demografik özelliklere, cinsiyete, alana, bölümlere, yerleşim yerlerine ve genel not ortalamasına göre işsizlik kaygısı boyutlarında farklılık olduğu belirlenmiştir. Bal vd. (2023) çalışması nitel bir çalışma olup Türkiye'nin kırsal bölgelerinde yaşayan gençlerin istihdam durumunu incelemek, gençleri kırsal alanlarda tutmaya yönelik önlemler geliştirmek ve kırsal kalkınmayı teşvik edecek öneriler sunmaktadır. Kırsal genç işsizliği problemine yönelik stratejilerin belirlenmesi ve uygulanması, yalnızca işsizlik sorununu çözmekle kalmayacak, aynı zamanda kırsal alanların ekonomik ve sosyal kalkınmasına da katkıda bulunmaktadır. Ayan (2022) araştırmasında Türkiye'de yaşayan gençlerin sosyal dışlanmanın ekonomik boyutundan ne derecede etkilendiğini tespit etmek istenmiştir. Ek olarak, gençlere yönelik sosyal politikaların, ekonomik dışlanmayı önleyici nitelikte olup veya olmadığını araştırılması yapılmıştır. Türkiye'deki gençlerin istihdam ve işsizlik oranları göz önüne alındığında, ekonomik dışlanmaya maruz bırakıldıkları ifade edilebilmektedir.

1.2. Sosyal Politika, Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Kavramları

Tarihsel süreç içinde sosyal politika, sanayi devrimiyle birlikte modern bir kavram olarak varlığını sürdürmüştür. Bu kavram literatürde genellikle dar ve geniş anlamlarında tanımlanır. Dar anlamda sosyal politika, öncelikle çalışma hayatındaki sorunların çözümüne odaklanan politikaları içerir. Devletin politikaları belirli kitlelere yönelikse, bunlar dar anlamda sosyal politikadır. Geniş anlamda sosyal politika ise, çalışma hayatıyla sınırlı olmayıp toplumu ilgilendiren tüm konuları kapsar ve sınıf ayrımı yapmaksızın toplumu bütün olarak ele alır (Karagöz, 2020, s. 485). Devlet, toplumdaki eşitsizlikleri düzeltme, dezavantajlı grupların koşullarını iyileştirme ve zayıf durumdakilere yardım etme amacıyla müdahalelerde bulunmaktadır. Sosyal politika, hükümet politikalarıyla vatandaşların refahını doğrudan etkileyen hizmet ve gelir sağlama şeklinde tanımlanır. Sosyal politikanın hedefi, toplumun sosyal sorunlarına çözüm getirerek, sosyal açıdan ilerlemesine katkıda bulunacak ekonomik kalkınmayı desteklemektir. Bu durum bireyin eğitim, sağlık, konut gibi sosyal amaçlarla desteklenmesini,

yüksek istihdam düzeyi, gelirin adil dağılımı ve sosyal refahın sağlanmasını içerir. İyi eğitim almış, iyi ücret alan, sağlık ve konut sorunları çözülmüş bir birey, daha sağlıklı, huzurlu ve istikrarlı bir toplum oluşturacaktır. Bu da verimliliği arttırır ve sosyal gelişme için yapılan harcamalar, ekonomik gelişmeye ve kalkınmaya katkıda bulunur. Sosyal politika adalet, sosyal gelişme, toplumsal denge ve bütünleşme gibi hedefleri içerir (Erdal, 2014, s. 175-176).

Modern insanın sınırsız endüstri geliştirme arzusu, çalışanların karşı karşıya kaldığı mesleki, fizyolojik ve sosyoekonomik risklerin şiddetini arttırmış ve zaman içinde bir dizi yeni sosyal riskin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Aynı zamanda parçalı ve sınırlı tedbirlerin çalışanların karşılaştığı riskleri ortadan kaldırması veya etkilerini azaltmakta yetersiz kalması, ülkelerin her zaman nüfusun tamamını koruyabilecek bir sistem arayışına girmesine neden olmuştur (Ayhan, 2012, s. 42). İnsanları herkes için mümkün ve kaçınılmaz olan sosyal risklerin zararlı etkilerinden korumak, aile üyelerini yoksulluk ve ihtiyaç kısıtlamalarından kurtarmak, yarın kaygısından uzaklaştırmak istenmiştir (Canbay ve Demir, 2013, s. 304). Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) sosyal koruma adını kullanırken, ülkemiz de sosyal güvenlik adı altında halkının sosyal haklarını güvenceye almaktadır (İLO, 2017). Sosyal güvenlik; bir ülke halkının bugününü ve geleceğini, onların yakın birlik ve uyumunu korumak için tasarlanmış sistemler bütünüdür. Başka bir deyişle, sosyal güvenlik; mesleki, fiziksel veya sosyoekonomik riskler nedeniyle geliri sürekli veya geçici olarak kesintiye uğrayanların hayatta kalma veya geçim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan bir sistemdir. Öte yandan, sosyal güvenlik; bir mesleki veya sosyal risk nedeniyle geliri veya kazancı kesintiye uğrayan kişileri başkalarının (bireylerin veya ulusların) yardımına başvurmadan hayatta kalma ve yaşam ihtiyaçlarını karşılayan bir sistem olarak tanımlanmaktadır. Bir başka tanımda, sosyal güvenlik; gelirleri ne olursa olsun, bireylerin belirli sosyal risklere karşı mali güvencesini sağlamakla yükümlü kurum ve kuruluşlar bütünü olarak değerlendirilmektedir (Şenocak, 2009, s. 413). Sosyal güvenlik, toplumun tüm bireylerini hastalık, kaza, maluliyet, işsizlik, ölüm, yaşlılık, doğum ve çocuk bakımı gibi sosyal risklerden korumak, kişisel güvenliğini sağlamak için gerekli önleyici tedbirleri almak için kapsamlı önlemler sistemidir (Türkoğlu, 2013, s. 282). Tarih boyunca insanlar savunmasızlık ve güvensizlikten muzdarip olmuş ve bunlardan başa çıkma konusunda çok şey öğrenmiştir. Sosyal Güvenlik kavramı bu acı tecrübelerin ve bu uğurda verilen mücadelenin bir ürünüdür. Sosyal güvenlik sistemi doğal, ilkel, ailevi ve dinsel bir yapıdan, bugün devletin sağlamakla yükümlü olduğu "kurumsal ve çağdaş" bir modele doğru gelişmiştir. Bu süreçte sosyal güvenlik hakkı da "insan hakları" kategorisine girmiştir. İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si'nin 22. maddesi şöyle der: "Toplumun bir üyesi olarak herkesin sosyal güvenlik hakkı vardır; sosyal güvenlik, toplumun onuru ve gelişmesi için vazgeçilmez olan ekonomik, sosyal ve kültürel hakların sağlanmasına dayanır (Güvercin, 2004, s. 94).

Kırdar (2020) çalışmasında, uzman kişilerin bakış açılarıyla reform sonrası sosyal güvenlik sisteminin değerlendirildiği ve sistemin geleceğine yönelik önerilerin sunulduğu bir araştırma gerçekleştirmiştir. Buna göre, Türkiye'nin 2006 yılında gerçekleştirdiği sosyal güvenlik reformu, özellikle nüfusu kapsayıcılığı ve kurumların tek çatı altında birleşmesi açısından güçlü yönler taşırken, sürdürülebilirlik, kayıt dışı istihdam ve erken emeklilik gibi zayıf yönler barındırmaktadır. Uzman görüşleri, mevcut uygulamalarda reformlar yapılarak etkin denetim mekanizmaları oluşturulması, emeklilik yapısının yeniden düzenlenmesi ve primsiz rejimlerin iyileştirilmesi gerektiğini önermektedir.

Sosyal yardım, temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayamayan kişilere sağlanan bir sosyal güvenlik ve sosyal hizmet biçimidir. Muhtaçlık tespitine göre yoksullara karşılıksız olarak verilen ve onları kendilerine yeterli duruma getirmek amacıyla yapılan ayni ve nakdi yardımlardır (Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, 2010, akt: Zengin vd., 2012, s. 134). Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de yaşlılar, yoksullar, muhtaçlar, işsizler ve evsizler için sosyal yardım tedbirleri bulunmaktadır. Genel olarak, Türkiye'de sosyal yardım, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın kurulması ve devletin sosyal yardımları tek elden uygulama çabaları, kurumun etkinliğini ve verimliliğini arttırmıştır. Bakanlık Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü aile yardımları ana başlıklarında gıda yardımı, yakacak yardımı ve barınma

yardımları; sağlık yardımı, tedavi desteği ve şartlı sağlık yardımı ana başlıklarında; eğitim yardımı, eğitim materyalleri, şartlı eğitim ana başlıklarında; yemek yardımı, ücretsiz kitap yardımı, öğrenci ulaşımı, barınma ve geçim yardımı, engelli öğrencilere ücretsiz ulaşım ve yüksek öğrenim bursları ana başlıkları altında; engelli yardımları, özel amaçlı yardımlar, aşevleri, afet ve terör nedeniyle perişan olanlara yardım edilmektedir. Bu nedenle Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü il ve ilçe vakıfları aracılığıyla her ay aile, sağlık, eğitim, özür ve özel amaçlı yardımlar kapsamında düşük gelirli ailelere gıda, barınma, yakacak, giyecek, nakit yardımları, gelir getirici ve iş imkanı sağlayıcı proje yardımları yapmakta, engellilere protez, işitme cihazı ve engelli araçları sağlamakta, düşük gelirli ailelerin ilk ve ortaokul öğrencilerinin öğrenci kıyafeti, okul çantası, kitap, kırtasiye, yiyecek, giyecek ve ulaşım gibi temel öğrenim ihtiyaçlarını karşılamaktadır (Türkoğlu, 2013, s. 286-287). Sosyal yardıma nasıl bakıldığına bağlı olarak, sosyal yardım ya doğrudan kamu kaynaklarından finanse edilir ya da bir dereceye kadar gönüllülük esasına dayanır. Gönüllü hizmet ilkesinin uygulanması, sosyal yardımın gönüllü hizmete dayalı kuruluşlar aracılığıyla sağlanmasıyla kendini gösterebilir. Bu anlayış aynı zamanda devletin sosyal yardımlara ne ölçüde katılacağını da belirlemektedir. Ülkemiz özelinde sosyal yardımların gönüllülük esasına kaydırılması ve devletin sosyal yardımlara katılımının oluşması olarak tanımlanabilecek “iç içe geçmiş devlet ve hayırseverlik ilişkisi” ile karşılaşmaktayız. Sosyal yardımların aldığı biçimler tarihsel olarak farklılık göstermiş ve kimi zaman yalnızca sosyal yardımlardan oluşan uygulamalar, politika yapıcılar açısından sanki temel sosyal politika unsuruymuş gibi şekillenmiştir (Metin, 2011, s. 185). Başer ve Kırloğlu (2020) çalışmasında Türkiye’de sosyal hizmet uzmanlarının görüşlerini nitel araştırma yöntemiyle incelemiştir. 13 uzmanla görüşülüp veriler içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Katılımcılar, hane incelemesinin önemine, kime yoksul deneceği ve yardım miktarının belirlenmesine dair konulara değinmiştir. Ayrıca, sosyal yardım sistemini geliştirmek için kurumlar arası eşgüdüm ve otomasyonun yanı sıra sosyal yardım bağımlılığı riskiyle mücadele edilmesinin önemi vurgulanmıştır.

1.3. İlgili Literatür

Gençlerin sosyal güvenlik hakları ve bu hakların farklı ülkelerde nasıl uygulandığına dair literatür, çeşitli ülkelerdeki sosyal politikaların gençlerin yaşam koşulları üzerindeki etkilerini anlamak için önemli bilgiler sunmaktadır. Stephens ve Blenkinsopp (2015) çalışmasında Birleşik Krallık’ta birbirini izleyen hükümetlerin gençlerin sosyal güvenlik haklarını azalttığı belirtilmiş ve gençlerin yetişkinliğe geçişinin, eğitime katılımın artması ve işgücü piyasalarındaki değişikliklerle birlikte uzamış olduğu ifade edilmiştir. Çalışmada Birleşik Krallık’ın gençlere yönelik sosyal güvenlik hakları Avustralya, Danimarka, Almanya, İsveç ve ABD ile karşılaştırılmıştır. Buna göre karşılaştırılan ülkelere nazaran Birleşik Krallık’taki gençlerin eğitime katılım oranları nispeten düşük ve istihdamda, eğitimde veya öğretimde olmama oranlarının ise en yüksek seviyede olduğu tespit edilmiştir. Diğer yandan, Almanya’nın aile politikasında ebeveynlerin 25 yaşına kadar çocuklarından sorumlu olduğu, bu nedenle Almanya’da 20-24 yaş arası gençlerin yüzde 70’inden fazlasının ebeveynleriyle birlikte yaşadığı ifade edilmiştir. Çalışmada ayrıca, İsveç’in gençlerin 21 yaşına kadar tam sosyal güvenlik haklarına sahip olduğu özerk bir politikaya sahip olduğu, Birleşik Krallık ve Danimarka’da ebeveyn sorumluluğunun sona ermesi ile tam sosyal güvenlik haklarına erişilmesi arasında bir boşluk bulunan karma bir yaklaşım uygulandığı belirtilmiştir. Chines vd. (2017b) çalışmasında, gençlerin sosyal güvenlik anlayışına ilişkin deneyimleri, 21 genç katılımcı ile yapılan derinlemesine görüşmeler vasıtasıyla incelenmiştir. İran’da yapılan bu görüşmelere göre, sosyal güvenlik duygusunun gençlerin yaşamlarında ve sağlıklarında önemli bir rol oynadığı konusunda hemfikir olduğu tespit edilmiştir. Taş ve Köse (2024) çalışmasında ileri seviyede bazı OECD ülkeleri ve Türkiye’de gençlere yönelik gerçekleştirilen sosyal politikaların geçmiş, günümüzü ve geleceği incelenmiştir. Gençlerin sosyal içermelerine dair aktif işgücü ve istihdam politikalarının yanı sıra psikolojik, düşünsel ve eğitimsel ihtiyaçlarına yönelik programların hayata geçirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu bağlamda, literatür taraması, sosyal güvenlik sistemlerinin gençlerin farklı yaşamsal aşamalarındaki ihtiyaçlarını nasıl karşıladığı ve bu

sistemlerin farklı ülkelerdeki uygulamalarının etkileri hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Ayrıca, mevcut uygulamaların ve politikaların gençlerin sosyal güvenlik algısı üzerindeki etkileri daha derinlemesine analiz edilmelidir. Politika yapımcıların ve araştırmacıların, gençlerin sosyal güvenlik haklarını daha etkili bir şekilde destekleyebilecek stratejiler geliştirmeleri gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

2. YÖNTEM

Bu çalışma nitel bir araştırma olarak tasarlanmış ve veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşmeler, 10 ila 30 dakika arasında sürmüş ve katılımcıların sosyal güvenlik ve sosyal yardımlar hakkındaki görüşleri derinlemesine incelenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, esnek bir yapı sunarak katılımcıların kendi deneyimlerini ve görüşlerini detaylı bir şekilde ifade etmelerine olanak tanımıştır. Veri toplama sürecinde görüşmeler kaydedilmiş ve sonrasında içerik analizi yöntemi kullanılarak kodlanmıştır. İçerik analizi, verilerin sistematik bir şekilde incelenmesini sağlayarak katılımcıların yanıtlarındaki temaları ve desenleri ortaya çıkarmayı amaçlamıştır.

Güvenirlilik ve geçerlik açısından, araştırma sürecinde birkaç önlem alınmıştır. Öncelikle, görüşmelerin standartlaştırılmış bir formata göre yapılması ve aynı soruların tüm katılımcılara yöneltilmesi sağlanmıştır. Ayrıca, kodlama süreci iki bağımsız araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiş ve elde edilen temalar üzerinde ortak bir değerlendirme yapılmıştır. Bu yaklaşım, araştırmanın bulgularının güvenilirliğini artırmak ve subjektif yorumların en aza indirilmesini sağlamak amacıyla uygulanmıştır. Araştırmanın geçerliliğini artırmak için, veri toplama sürecinde katılımcıların deneyimlerinin ve görüşlerinin derinlemesine anlaşılmasına yönelik açık uçlu sorular kullanılmıştır. Verilerin analizi sırasında ise, araştırma bulgularının katılımcıların ifadeleriyle tutarlı olduğundan emin olmak için sürekli karşılaştırma yöntemi uygulanmıştır.

Bu araştırmanın örnekleme, çeşitli illerden Düzce iline gelen veya burada ikamet eden 15 gençten oluşmaktadır. Katılımcılar, anonimliklerini korumak amacıyla K1, K2, K3 şeklinde kodlanmıştır. Görüşme yapılan gençlerin demografik bilgileri Tablo 1'de sunulmuştur. Araştırma kapsamındaki tüm katılımcılar lisans öğrencisidir.

Tablo 1. Demografik Özellikler

Kod	Cinsiyet	Yaş	Gelir Durumu
K1	E	24	Düşük
K2	K	21	Orta
K3	K	19	Orta
K4	K	19	Orta
K5	E	22	Orta
K6	K	22	Düşük
K7	E	23	Orta
K8	E	22	Orta
K9	E	22	Düşük
K10	E	22	Orta
K11	K	21	Orta
K12	E	23	Orta
K13	K	24	Orta
K14	E	23	Yüksek
K15	K	24	Orta

Görüşmecilerin yaş ortalamasını hesapladığımızda, örneklem grubunu oluşturan gençlerin ortalama yaşının 22,06 olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde, 8'inin erkek ve 7'sinin kadın olduğu tespit edilmiştir. Tüm katılımcılar Düzce Üniversitesi öğrencisi olup, gelir düzeyleri değerlendirildiğinde 3'ünün düşük, 11'inin orta ve 1'inin yüksek gelir grubunda yer aldığı görülmüştür.

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşmeler, 10 ila 30 dakika arasında sürmüş ve sonrasında kağıda dökülen görüşme verileri içerik analizi yöntemi ile kodlanmıştır. Görüşmelerin başında, katılımcıların demografik bilgileri alınmış ve ardından sosyal güvenlik ve sosyal yardımlarla ilgili bilgilerini paylaşmaları istenmiştir. Katılımcılara şu sorular yöneltilmiştir: “Sosyal güvenlik kavramı sizin için ne ifade ediyor?”, “Sosyal yardım kavramı sizin için ne ifade ediyor?”, “Hangi sosyal yardımlardan haberdarsınız?”, “Sosyal yardımlardan yararlanmak için hangi kurumlara başvurulması gerektiğini biliyor musunuz?”, “Şimdiye kadar sosyal yardımlardan yararlandınız mı?”, “Dağıtılan sosyal yardımlarla ilgili herhangi bir şikayetiniz var mı?”, “Genel olarak sosyal güvenlik sisteminin daha etkin bir şekilde işlemesi için önerileriniz ve tavsiyeleriniz nelerdir?”

3. BULGULAR

Gençlerin sosyal güvenlik ve sosyal yardımlarla ilgili görüşlerini anlamak amacıyla yapılan çalışmada, katılımcıların sosyal güvenlik ve sosyal yardımlar konusundaki algıları ve deneyimleri incelenmiştir. Katılımcıların görüşmede verdiği cevaplar belirtilmiştir.

Tablo 2. Sosyal Güvenlik denildiğinde aklına ne geliyor?

Anahtar kelime	Cevap veren Katılımcı
Güvence	K1, K3, K4, K7, K8, K10, K11, K12, K14, K15
Düzenleyici	K5
Devlet Yardımları	K2
Mali Sürdürülebilirlik	K6
Güvenirlik	K9
Refah Seviyesini Arttırmak	K13

Gençlerin sosyal güvenlik hakkındaki görüşleri incelendiğinde 15 katılımcının 10’u Sosyal güvenliği “Güvence” olarak nitelendirmiştir. Bu nitelendirmeye örnek olan ifadeler ise şöyledir:

“Sosyal güvenlik denildiğinde aklıma maaş, prim ödemeleri ile güvence altına alınan işçinin refah seviyesi geliyor. (K1)”

“Kaynak erişimini güvence altına almak için devletin yaptığı düzenleme ve insanlara sağladığı güvencedir. (K3)”

“İş ve sosyal hayatımızda yani yaşamımız boyunca yaşadığımız ülkenin bize sağladığı güvence. (K4)”

“İşçi ile işverenin haklarının korunması, daha adil bir çalışma ortamı, belirli prim ve gün sonrası devlet tarafından güvence altına alınmak aklıma geliyor. (K7)”

“İnsanların çalışma hayatında günlerini ve yaşlarını tamamladıktan sonra emeklilik sağlayan kurum. İş ve ileri zamanlarda insanın hayatını güvenceye alır. (K8)”

“Sosyal güvenlik denildiğinde aklıma insanların geleceğini garanti altına almak istemesi geliyor. Belli bir yaşa gelindiğinde devlet tarafından güvence altına alınmak istenmesi. (K10)”

“İşçilerin prim ödeyerek kendini güvence altına alması bu güvenceden ailesinin de yararlanması. (K11)”

“Devlet tarafından işçileri güvence altına aldığı sistem. (K12)”

“Sosyal güvenlik insanların hayatlarının güvence altına alınması, sağlık ve sosyal güvencelerinin teminatının güvencesidir. Haklarımızın güvencesi geleceğimizin emin elleridir. (K14)”

“Bir devletin çatısı altına yaşayan tüm vatandaşlara doğumundan ölümüne kadar olan her süreçte yatırmış olduğu primler doğrultusunda sağlanan sosyal güvencelerin tümüdür. Aynı zamanda da kişinin geleceğini garantiye alan bir kurumdur. (K15)”

Genç 15 katılımcıdan geri kalan 5 katılımcı ise Sosyal güvenliği “Düzenleyici, Devlet yardımları, Mali sürdürülebilirlik, Güvenirlik, Refah seviyesini arttırmak” olarak nitelendirmiştir. Bu nitelendirmeye örnek olan ifadeler ise şöyledir:

“Devlet kurumlarından ücretsiz yapılan yarımardan faydalanmak. (K2)”

“İnsanların çalışma hayatında ve sonrasında haklarına sahip çıkan, düzenleyen sistem. (K5)”

“Sigortacılık ilkelerine bağlı; adil, etkin ve mali açıdan sürdürülebilir sistem. (K6)”

“Sosyal güvenlik denilince aklıma kurum ve güvenlik geliyor insanların yaşamlarını garanti altına alınabilmesi için hayatlarında güvenilirliği arttırma çabasıdır. (K9)”

“Kişilerin kendilerini ve aile bireylerini sosyal statü içerisinde refah bir şekilde yaşamaları ve yaşatması sistemidir. Sosyal güvenlik sosyal devlet ile ilişkilendirilip kişilerin refah bir şekilde yaşamalarını sağlar. (K13)”

Literatürde, sosyal güvenlik kavramına dair çeşitli yorumlar ve algılar öne çıkmaktadır. Yıldırım (2011), gençlerin sosyal güvenlik anlayışını incelediği çalışmasında, sosyal güvenliğin genellikle "güvence", "devlet desteği" ve "haklar" gibi kavramlarla ilişkilendirildiğini ortaya koymuştur. Sosyal güvenlik, bireylerin yaşam standartlarını korumak ve olumsuz sosyal ve ekonomik durumlara karşı koruma sağlamak amacıyla devlet tarafından sunulan bir dizi hizmet olarak tanımlanmaktadır. Diğer taraftan, sosyal güvenliğin bireyler tarafından nasıl algılandığına dair çeşitli bulgular sunulmuştur. Chinekesh ve arkadaşlarının (2017a) araştırmasında, sosyal güvenliğin gençlerin yaşamlarında ve sağlıklarında kritik bir rol oynadığı vurgulanmış ve sosyal güvenliğin bireyler için temel bir ihtiyaç olarak değerlendirildiği gösterilmiştir. Bu bağlamda, sosyal güvenliğin bireylerin yaşam kalitesini artırma ve toplumsal refahı destekleme amacıyla kritik bir araç olarak işlev gördüğü ifade edilmiştir. Taş ve Köse (2024) tarafından gerçekleştirilen araştırma ise sosyal güvenliğin sadece ekonomik değil, aynı zamanda psikolojik ve sosyal boyutlarını da kapsadığını vurgulamıştır. Araştırmada, sosyal güvenliğin gençlerin sosyal içermelerine yönelik ihtiyaçlarını karşılama ve onların toplumsal yaşama aktif katılımını sağlama konusundaki rolü önemle belirtilmiştir. Genel olarak, akademik çalışmalar sosyal güvenlik kavramının bireyler tarafından genellikle devlet desteği ve bireysel haklar çerçevesinde algılandığını ve bu kavramın hem ekonomik hem de sosyal refah açısından hayati bir öneme sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Sosyal güvenlik sistemleri, farklı ülkelerde ve sosyal bağlamlarda değişiklik gösterse de, temel amacı bireylerin temel yaşam ihtiyaçlarını karşılamak ve toplumsal güvenliği sağlamaktır.

Sosyal yardım denildiğinde aklınıza ne geliyor?” sorusuna verilen cevapların incelendiği literatür taraması, sosyal yardımların bireyler ve toplumlar tarafından nasıl algılandığını ve değerlendirildiğini anlamak açısından önemlidir. Sosyal yardım denildiğinde genellikle, devlet tarafından düşük gelirli bireylere veya ailelere sağlanan mali destek, gıda yardımı, barınma desteği gibi çeşitli yardımlar akla gelmektedir (Yıldırım, 2011; Taş & Köse, 2024). Yıldırım (2011), sosyal yardımların genellikle "devlet desteği" ve "güvence" gibi kavramlarla ilişkilendirildiğini belirtmiştir. Çalışmasında, sosyal yardımların bireylerin ekonomik durumlarını iyileştirmeye ve sosyal adaleti sağlamaya yönelik bir araç olarak görüldüğünü ifade etmiştir. Sosyal yardımlar, bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla devlet ve çeşitli kurumlar tarafından sunulan mali ve ayni destekleri kapsamaktadır. Benzer şekilde, Taş ve Köse (2024), sosyal yardımların yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda psikolojik ve sosyal boyutlarını da kapsadığını vurgulamaktadır. Araştırmaları, sosyal yardımların, yardımların hedef kitesine yönelik çeşitli ihtiyaçları karşılamak ve toplumsal uyumu desteklemek amacıyla sağlandığını ortaya koymaktadır. Sosyal yardımlar, toplumun dezavantajlı kesimlerine destek sağlama ve sosyal refahı artırma amacını taşır. Bu bağlamda, literatür taraması, sosyal yardım kavramının genellikle devlet desteği ve sosyal refahın sağlanması çerçevesinde algılandığını göstermektedir. Sosyal yardımlar, bireylerin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamada kritik bir rol oynar ve toplumsal dayanışmayı güçlendirmede önemli bir araç olarak işlev görür. Çalışmada

katılımcıların sosyal yardım tanımını yapmaları istendiğinde verdikleri yanıtlar tablo 3'te görülmektedir.

Tablo 3. Sosyal Yardım denildiğinde aklınıza ne geliyor?

Devlet Yardımları	K1, K2, K5, K6, K9, K10, K13
Güvencesi olmayan 65 yaş üstü kişiler	K3
Geliri Düşük Ailelere yardım	K4, K12, K15
Aynı ve Nakdi yardım	K1, K4, K6, K7, K8, K11, K14
Sivil Toplum Kuruluşları	K13

Gençlerin sosyal yardım hakkındaki görüşleri incelendiğinde 15 katılımcının 7'si Sosyal yardımı "Devlet Yardımları" 3'ü sosyal yardımı "Geliri Düşük Ailelere Yardım" 7'si sosyal yardımı "Aynı ve Nakdi Yardım" olarak nitelendirmiştir. Bu nitelendirmeye örnek olan ifadeler ise şöyledir:

"İhtiyacımı olduğu zamanda hükümetimizin bize sağladığı gıda, barınma gibi ve benzeri yardımlar. (K1)"

"Devletin ücretsiz ihtiyaç sahiplerine yardım yapması. (K2)"

"Sosyal güvencesi olmayan 65 yaş üstü kişilere verilen yardım. (K3)"

"Geliri düşük ailelere yapılan yardımlar (Gıda, kömür vb.). (K4)"

"Yardıma muhtaç insanların devlet tarafından yardım edilmesi geliyor. (K5)"

"Sosyal yardım denildiğinde aklıma; nakdi yardım, eğitim yardımları, istihdam yardımları vs. geliyor. Devletin sağladığı ücretsiz yardımlar. (K6)"

"İhtiyaç sahibi kişiler belirlenip belirli zamanlarda nakit, gıda gibi yardımlar yapılması. (K7)"

"İhtiyaç sahiplerinin, öğrencilerin gibi insanlara sağlanan maddi manevi destek gıda, kömür ve benzeri yardımlar. (K8)"

"Devletin topluma ve halkına statik yardım ve ihtiyaç giderme noktasıdır. Ailenin ve toplumun yaşamının idamesinin devlet ve yardımsever halk tarafından karşılanmasıdır. (K9)"

"Kişilerin ihtiyaçlarına göre yardım yapılması. Halkın yardıma muhtaç olduğu ve bu ihtiyaçların sosyal yardımla giderilmesi devletin ücretsiz yardım sağlaması. (K10)"

"İhtiyaç sahiplerine aynı ve nakdi destek sağlanması. (K11)"

"Gelir seviyesi düşük ailelere yapılan yardım geliyor aklıma. (K12)"

"Devletin ve Sivil toplum kuruluşlarının kişilerde yardıma ihtiyaçlık durumu gördüğünde yardımlarda bulunması. (K13)"

"İhtiyaç sahibi kişilerin ihtiyaçlarının ve temel yaşam düzeylerinin devamı için verilen aynı ve nakdi yardımların tümüdür. (K14)"

"Sosyal yardım bana göre kişilerin bir karşılık vermeden maddi olarak yardımlardan faydalanmasıdır. Bana göre sosyal güvenlik asıl farkı da budur. Sosyal güvenlik bizlerin ödemiş olduğu primlerle bizlere güvence sağlıyor. Ancak sosyal yardım her hangi bir prim ödemedi dezavantajlı durumda olan kişilere kurumun farklı bir bölümünden ödeniyor. (K15)"

Tablo 4. Hangi sosyal yardımlardan haberdarsınız?

Nakdi yardım	K3, K6, K14, K13
Gıda yardımı	K1, K2, K4, K8, K11, K12, K13, K14
Yakacak (Kömür, Doğalgaz, elektrik vb.)	K3, K4, K11, K12, K14

Giyanme yardımı	K14
Barınma yardımı	K1
Eğitim yardımı	K3, K6
Çocuk sayısına göre	K10
Yeni doğan bebek	K10
Öksüz, yetim çocuklara	K3, K4
İşsizlik	K10
Afet	K3, K7
Asker ve şehit ailelerine	K3
Yeşil Kart	K15
Yaşlılara ve Engellilere yardım	K11, K12, K15
Bilgim yok	K5, K9

Gençlerin sosyal yardımlar hakkındaki bilgileri incelendiğinde 15 katılımcının verdiği cevaplar arasında en fazla verilen cevap “Gıda yardımı” nitelendirilmiştir. Bu nitelendirmeye örnek olan ifadeler ise şöyledir:

“Gıda ve barınma desteği. (K1)”

“Gıda desteği, erzak. (K2, K8)”

“Eğitim, nakit desteği, yakacak, afet destekleri, öksüz ve yetim yardımları, asker ve şehit ailelerine yapılan yardımlardır. (K3)”

“Düşük gelirli ailelere gıda ve kömür yardımı yapılması, öksüz ve yetim çocuklara yardım yapılması. (K4)”

“Ortaokuldayken durumu iyi olmayan başarılı sınıf arkadaşlarıma eğitim yardımları verilmişti. Eğitim yardımlarından haberdarım. Nakdi yardımlardan haberdarım. (K6)”

“Nüfus müdürlüklerinde sosyal yardım talebi olanlar için bir alan olduğunu biliyorum. Düzce’de deprem yaşadım. Deprem sonrası zarar tespit çalışmalarının da olduğunu deneyimledim. Son olarak sosyal medyadan gördüğüm kadarıyla ihtiyaç sahibi kişilerin bulunup evlerine gidildiğini gördüm. (K7)”

“Aileye okuyan çocuk sayısı göre yardım yapılması, işsizlik maaşı, yeni doğan çocuk yardımı. (K10)”

“Gıda yardımı, yaşlı ve engellilere yardım yakacak yardımı. (K11, K12)”

“Yardıma muhtaç ailelerde gıda ve para yardımı olarak verildiğini biliyorum. (K13)”

“Nakit yardım, gıda yardımı, yakacak yardımı, giyinme yardımı gibi yardımlar sağlanmaktadır. Muhtaç insanların nakit yardımı, gıda yardımı gibi yardımlar alırlar. (K14)”

“Yeşil kart yardımı, çocuk yardımı, engellilere yapılan yardımlar ve hiçbir güvencesi ve geliri olmayan yaşlılara yapılan yardımlar. (K15)”

Tablo 5. Sosyal yardımlardan faydalanmak için nerelere başvuruda bulunmak gerektiğini biliyor musunuz?

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı	K7, K14, K11
---------------------------------------	--------------

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	K9, K10, K12, K15
Nüfus Müdürlükleri	K7
Sosyal Güvenlik Kurumu	K10
Vakıflar	K6
Kaymakamlık	K1
Valilik	K1, K14
Belediye	K2, K8, K14
E-devlet	K,11, K12, K13
Bilgim yok	K3, K4, K5

Gençlerin sosyal yardımlardan faydalanmak için nerelere başvuruda bulunması gerektiği görüşleri incelendiğinde 15 katılımcının bu yardımlardan faydalanmak için nereye başvuru yapacakları yönündeki örnek olan ifadeler ise şöyledir :

“Valilik, kaymakamlık. (K1)”

“Belediye. (K2, K8)”

“Vakıflar olabilir. (K6)”

“İlerdeki sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları, nüfus müdürlüklerindeki sosyal yardımlaşma alanlarından birine başvuruda bulunabilir. (K7)”

“Evet Aile ve sosyal politikalar bakanlığı. (K9, K15, K12)”

“Aile ve sosyal politikalar bakanlığı, Sosyal güvenlik kurumu. (K10)”

“E-devlet, sosyal yardımlaşma dayanışma vakfı tarafından yapılır. (K11, K13)”

“Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarına, belediye veya valilik aracılığıyla ya da dolaylı bir şekilde de başvuru yapılabilir. (K14)”

Tablo 6. Çevrenizde sosyal yardım alan oldu mu?

Afet yardımı	K1, K3
Öksüz, yetim yardımı	K3
Eğitim yardımı	K3
Dul maaşı	K9
Çocuk yardımı	K9, K10, K11, K12, K15
Yakacak yardımı	K3, K5, K6, K14
Yaşlılara ve engellilere yardım	K11
Faydalanan olmadı	K2, K4, K7, K8, K12, K13

Genç katılımcılara sosyal yardımdan faydalandınız mı? Yahut çevrenizde faydalanan oldu mu ? diye sordüğümüzda gençlerin sosyal yardımlardan faydalanmadığı çevresinde faydalanan insanlar olduğu ve bu yardımları nitelendirmeye örnek olan ifadeler ise şöyledir :

“Çevremizde faydalanan oldu. Depremzede yardımı. (K1)”

“Faydalanmadım. Çevremde faydalanan var. Bunlar: Yakacak, öksüz ve yetim yardımları, eğitim ve afet yardımlarıydı. (K3)”

“Faydalanmadım ama çevremde kullanan faydalanan insanlar yakacak yardımı aldı. Bu durum yardıma muhtaç insanların hayatını daha iyi bir noktaya getiriyor. (K5)”

“Ben ve ailem faydalanmadık. Ama kömür yakacak gibi yardımlardan faydalanan komşularımız oldu. (K6)”

“Hayır şimdiye kadar sosyal yardım almadım. Evet Çevremde oldu çocuk parası, bez parası, dul maaşı. (K9)”

“Ben yararlanmadım. Çevremde yeni doğan çocuk yardımı alan var. (K10)”

“Hayır faydalanmadım. Çevremde yaşlılar ve engellilere yardım yapıldığını, çocuk yardımı yapıldığını gördüm. (K11)”

“Faydalanmadım. Çevremde oldu yakacak yardımı alanlar oluyor. Kışın yakacak olarak kömür yardımı yapılıyor. (K14)”

“Sosyal yardımlardan faydalanmadım. Çevremde birkaç tanıdığım çocuk yardımı alıyor. Fazla detayını bilmiyorum ancak bu yardımları almak için herhangi bir prim yatırmıyorlar. Bu yardımlardan faydalanabilmek için başvuruda buldukları ve devlet tarafından durumlarının olmadığı tespit edildikten sonra verildiğini duydum. (K15)”

Tablo 7. Dağıtılan Sosyal Yardımlarla ilgili bir şikayetiniz var mı?

Yardımların muhtaç insanlara ulaşmadığı	K5, K9, K11
Yardımların yetersiz olduğu	K8, K10
Yardımlardan habersiz olunması	K8, K11
Şikayetim yok	K1, K2, K3, K4, K6, K7, K12, K13, K14, K15

Gençlerin dağıtılan sosyal yardımlarla ilgili şikayetleri incelendiğinde 15 katılımcının 3’ü “Yardımların muhtaç insanlara ulaşmadığı” 2’si “Yardımların yetersiz olduğu” 2’si “Yardımlardan habersiz olunması” 10’u “Şikayetim Yok ” olarak nitelendirmiştir. Bu nitelendirmeye örnek olan ifadeler ise şöyledir:

“Bazı yardımların gerçekten yardıma muhtaç insanlara gitmediğini düşünüyorum. (K5)”

“İnsanların daha çok haberdar olması, daha çok destek verilmesi gerekiyor. (K8)”

“Evet var. Hak etmeyenlerin aldığını düşünüyorum torpil gibi işler ile yardıma muhtaç olanların sosyal yardımları alamadığını düşünüyorum. (K9)”

“Evet var. Yeteri kadar olduğunu düşünmüyorum. (K10)”

“İhtiyaç sahiplerinin yardımlardan haberdar olmaması ve gerçek ihtiyaç sahibi insanlara yardımların ulaşmadığı yönünde şikayetim var. (K11)”

Tablo 8. Sosyal Güvenlik sisteminin daha iyi işlemesi için öneri ve tavsiyeler nelerdir?

Gerçek ihtiyaç sahiplerinin tespit edilmesi	K1, K2, K5, K7
Bilinçlendirmek	K6, K8
Ahlaki ve etik ilkeli doğrulama	K9, K15
Denetim ve kontrol	K10, K11, K12
Sistemin yükünün hafifletilmesi	K13, K14
Muayene ve malullük aylığı süresini uzatmak	K15
Fikir sahibi olmadığım için önerim ve tavsiyem yok	K3, K4

Gençlerin sosyal güvenlik sisteminin daha iyi işlemesi için öneri ve tavsiyeleri hakkındaki görüşleri incelendiğinde 15 katılımcıdan 4’ü “Gerçek ihtiyaç sahiplerinin tespit edilmesi” 2’si “Sosyal güvenlikle ilgili insanları bilinçlendirmek”. Bu nitelendirmeye örnek olan ifadeler ise şöyledir:

“Yapılan yardımların ihtiyacı olan kişilere yapılması gerektiğini düşünüyorum, bunun içinde ihtiyaç sahiplerinin tespit edilmesi için çalışma yapılmalı. (K1)”

“İhtiyaç sahiplerinin daha çok tespit edilmesi aına detaylı sosyal taramalar yapılmalı. (K2)”

“Gerçekten yardıma muhtaç insanların seçilip onlara yardım edilmesini önerebilirim. (K5)”

“Sosyal güvenlik kavramının insanlara daha fazla işlenmesi ve konu hakkında fikir sahibi olmaları daha iyi işlenmesine yarar sağlayabileceğini düşünüyorum. (K6)”

“Üzerine daha çok düşülmeli ve daha çok insana el uzatılması gerektiğini düşünüyorum. Bütün muhtarlıklardan yardıma muhtaç kişilerin güncel olarak alınması ve gerekli yardımların yapılmasını istiyorum. (K7)”

“Sosyal yardım konusunda insanların bilinçlenmesi gerekiyor, insanların bu konuda bilgilendirilmesi gerekiyor. (K8)”

“Evet sisteminin idare konusunda yapısal bozuklukların işletim sisteminin bozuk olduğunu düşünüyorum daha ahlaki ve etik ve ilkelî doğrulanmasını istiyorum. (K9)”

“Denetim ve kontrollerin artırılması sistemin daha iyi işlenmesini sağlayacağını düşünüyorum. (K10)”

“Sosyal güvenlik kurumu sisteminin denetimi artmalıdır. (K11)”

“Sosyal güvenlik sisteminin denetimi ve kontrollerinin artırılması gereklidir. (K12)”

“Kişilerin tespitinin daha detaylı yapılması gerektiğini bu yüzden sistemin paydaşlara bölünmesini istiyorum. (K13)”

“Sistemin yükünün hafifletilmesi, ağırlığının paydaşlara bölünmesidir. (K14)”

“Sosyal güvenlik sistemin de şartlar biraz daha hafifletilebilir. Ya da bir kişinin mağdur olmayacağı şekilde yeniden düzenlenebilir ve emeklilik çeşitlerinden biri olan malulen emeklilikte verilen kontrol muayene sürelerinin uzatılması gerektiğini düşünüyorum. Hasta insanlara bağlanan malullük aylığı bir sene ya da iki sene gibi kısa bir süreliğine veriliyor. Bu sürenin beş ya da on yıl gibi uzatılması gerektiğini hasta insanların hasta olduklarını ispatlamak için sürekli başvuruda bulunmalarını gerektiğini düşünüyorum. Bunun dışında çalışacak durumda olmayan emekli ve yaşlı insanların geçmişte tespit edilemeyen ve günümüzde tespit edilen herhangi bir olumsuz durumun veya çalışmasından dolayı aylıklarının kesilmesini doğru bulmuyorum. Geç yapılan tespitlerden ve kurum hatalarından kurum sorumlu tutularak bu kişilere herhangi bir yaptırım olmaması ve aylıklarına müdahale edilmemesi gerektiğini düşünüyorum. (K15)”

Chinekesh ve arkadaşları (2017) gençlerin sosyal güvenlik anlayışını ele alarak, sistemlerin daha erişilebilir ve kapsayıcı hale getirilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Önerileri, gençler için özel programlarla desteklenen sosyal güvenlik sistemlerinin etkinliğini artırabileceğini ve haklara erişimi kolaylaştırabileceğini göstermektedir. Yıldırım (2011), sosyal güvenlik sistemlerinin bireyler tarafından daha iyi algılanabilmesi için sosyal güvenlik ve yardımlarla ilgili farkındalık artırıcı eğitim programlarının önemine dikkat çekmiştir. Bu tür programların bireylerin hakları konusunda daha iyi bilgi sahibi olmalarını ve bu hakları etkin bir şekilde kullanmalarını sağlayacağı ifade edilmiştir. Taş ve Köse (2024) ise sosyal güvenlik sistemlerinin etkinliğini artırmak için, sosyal yardım ve destek programlarının psikolojik, eğitimsel ve sosyal ihtiyaçları kapsayacak şekilde genişletilmesi gerektiğini önermektedir. Bu genişletilmiş yaklaşımlar, gençlerin toplumsal uyumlarını destekleyerek sosyal içermelerini güçlendirmeye yönelik önemli bir adım olarak değerlendirilmiştir. Yapılan çalışmalar, sosyal güvenlik sistemlerinin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak için önerilen reformlar, eğitim ve bilgilendirme stratejileri, özel programlar ve kapsamlı destek yaklaşımlarının önemini ortaya koymaktadır. Bu çalışmada ise katılımcı gençlerin sosyal güvenlik sisteminin daha iyi işlemesi için önerileri çoğunlukla gerçek ihtiyaç sahiplerinin tespit edilmesi ve denetimlerin artırılması yönünde olmuştur.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı olan sosyal yardımlar, çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır. Sosyal yardımlar, kendilerinden kaynaklanmayan nedenlerle muhtaç, yoksul veya engelli duruma düşen bireyler için, insan onuruna yakışır bir yaşam sağlayacak sosyal ortamı oluşturmayı amaçlar. Geleneksel sosyal dayanışma ve yardımlaşma uygulamalarının kurumsallaşmasıyla bilimsel bir boyut kazanan sosyal hizmetler, bu amaç doğrultusunda sosyal politikanın sosyal adalet, sosyal barış ve sosyal refah hedeflerinin gerçekleştirilmesinde önemli bir rol oynar.

Gençlerin sosyal güvenlik hakkındaki görüşlerini inceleyen çalışmada yaş ortalaması 22,06 olan 8 erkek, 7 kadın üniversite öğrencisi ile derinlemesine mülakat yapılmıştır. Görüşülen bu 15 katılımcının 10'u sosyal güvenliği sadece "güvence" olarak nitelendirmiştir. Geri kalan 5'i ise sosyal güvenliği "düzenleyici, devlet yardımları, mali sürdürülebilirlik, güvenilirlik, refah seviyesini arttırmak" olarak nitelendirmiştir. Katılımcıların sosyal yardım denildiğinde ilk akla gelen ifadeler, "devlet yardımı, geliri düşük ailelere yardım ve aynı – nakdi yardım" olarak nitelendirilmiştir. Katılımcılara "Hangi sosyal yardımdan haberdarsınız?" denildiğinde en fazla "gıda yardımı, yakacak ve nakit yardımı" denilmiştir. Katılımcılara "Sosyal yardımlardan faydalanmak için nerelere başvurmak gerektiğini biliyor musunuz?" denildiğinde "sosyal yardım ve dayanışma vakıfları, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve e-devlet" cevaplarını vermişlerdir. Katılımcılara "Çevrenizde sosyal yardımlardan faydalanan oldu mu?" diye sorulduğunda çoğunlukla sosyal yardım alınmadığı belirtilmiştir. Alanlardan da "çocuk yardımı ve yakacak yardımı" ön plana çıkmıştır. Gençlerden sosyal yardımlarla ilgili şikayet ve önerilere bakıldığında "ihtiyaç sahiplerine yardımların ulaşmadığı" ve "yardımların eşit dağıtılmadığı" ifade edilmiştir. Katılımcılara "Sosyal güvenlik sisteminin daha iyi işlemesi için önerileriniz nedir?" diye sorulduğunda, verilen cevapların başında "gerçek ihtiyaç sahiplerinin tespit edilmesi", "denetim ve kontrollerin artırılması", "sosyal güvenlikle ilgili insanları bilinçlendirmek" ifade edilmiştir. Verilen cevaplar sosyal güvenlik sisteminde kontrol edilmesi gereken ahlaki sorunların varlığına işaret etmektedir. Sosyal güvenlik, gelir dağılımı, dayanışma ve sağlık sistemlerini etkileyen bir faktördür; ahlaki değerlerden bağımsız değerlendirilmesi toplumsal çatışmalara ve devlet desteğine olumsuz etkiler yapabilir. Bu nedenle, araştırmacılara sosyal güvenlik ile ahlak arasındaki ilişkiyi derinlemesine incelenmesi önerilebilir. Sosyal güvenlik sistemindeki sorunların başlıca nedenlerinden biri, sosyal güvenlik ahlakının yetersizliğidir; bireylerin sisteme karşı sergiledikleri ahlaki olmayan davranışlar finansal dengesizliklere yol açmaktadır. Gençlerin sosyal güvenlik ve sosyal yardımlar hakkındaki algılarının anlaşılması, sistemin sağladığı haklar ve yükümlülüklerle ilgili yaklaşımları kavrayabilmek için kritik öneme sahiptir. Sosyal güvenliğin temel bir ihtiyaç olarak algılanma derecesi bireyden bireye değişebilir ve bu durum sosyal güvenlik algısının belirleyici unsurlarındandır.

Genç katılımcılarla yapılan görüşmede gençlerin sosyal güvenlik ve sosyal yardımlar hakkında bilgi sahibi olduğu ve yardımlara nasıl başvuru yapması gerektiğini, kimlerin veya ne için alındığı hakkında bilgi sahibi olduğu gözlemlenmiştir. Konuyla ilgili bilgilerinin olduğunu ve çevresinde yardım alan insanların hangi kurumlar aracılığıyla bu yardımlara ulaştığını iyi bildikleri gözlemlenmiştir. Gençlerin gözlem yeteneklerinin iyi olduğu, ihtiyaç sahibi olmayan insanların bu yardımlardan yararlandığı ve denetimlerin iyi yapılmadığı konusunda hem fikir olduğu görülmüştür. Kanaatimiz gençlerin konuyla ilgili bilgi sahibi olduğu yönündedir. Genç katılımcıların sosyal güvenlik ve sosyal yardımlar hakkında önerilerini dikkate alarak yardımlar konusunda bilgilendirici yöntemlerin geliştirilmesi, sistem yükünün hafifletilmesi, denetimlerin artırılması ve gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşabilmenin yollarının bulunması yönündedir. Bu çalışmada elde edilen bulgular, gençlerin sosyal güvenlik ve sosyal yardımlar konusundaki bilgi düzeyleri ve algıları hakkında önemli ipuçları sunmuştur. Ancak, bu alandaki literatürün daha kapsamlı bir şekilde genişletilmesi ve çeşitli yönlerinin derinlemesine incelenmesi için araştırmacılara bazı önerilerde bulunulabilir. Sosyal güvenlik ve sosyal yardımlar konusundaki algıları ve deneyimleri daha geniş bir örneklem üzerinde incelemek, farklı yaş grupları ve sosyo-ekonomik arka planlara sahip bireylerle yapılacak çalışmalar, bulguların genelleştirilmesine katkı sağlayabilir. Diğer yandan, sosyal güvenlik ve sosyal yardımların etkilerini değerlendirmek için nitel ve nicel araştırma yöntemlerini birleştiren çalışmalar yapılabilir. Böylece, hem bireylerin

deneyimlerini derinlemesine anlamayı hem de bu deneyimlerin daha geniş veri setleriyle doğrulanması sağlanabilecektir.

Etik Beyan

“Gençlerin Sosyal Yardım Ve Sosyal Güvenlikle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi” başlıklı bu çalışmanın yazım sürecinde bilimsel kurallara, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir. Bu çalışma ve anket için Düzce Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulundan 2023/147 sayılı ve 01.06.2023 tarihli etik kurul onayı alınmıştır. Makale, Etik Kurulları Yayın Etiği Komitesinin (Committee on Publication Ethics – COPE) yazar, hakem ve editörler için belirtilen kurallardan yararlanılarak oluşturulmuş olan Anasay Dergisi etik kuralları çerçevesinde yazılmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız

Çıkar Çatışması: Yazar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author declares that they have no competing interest.

Financial Support: The author declared that this study has received no financial support.

KAYNAKÇA

Acar, H. (2008). Türkiye'nin Ulusal Gençlik Politikası Nasıl Yapılandırılmalıdır?. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(1), 1-20.

Ayan, B. (2022). Türkiye'de Gençlerin Ekonomik Anlamda Sosyal Dışlanması: Politikalar ve Öneriler, (Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı.

Ayhan, A. (2012). Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Güvenlik İlkeleri. *SGD-Sosyal Güvenlik Dergisi*, 2(1), 41-55.

Aysan, M. F., & Avcı, S. (2015). Türkiye'de Gençliğin Refahı, Sosyal Politikalar ve Kurumlar. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 109-143.

Bal, H. Ç., Tutar, F. K., Özlem, O. N. A. T., & Temiz, R. (2023). Türkiye'de Kırsal Kesimde Genç İstihdamına Yönelik Nitel Bir Araştırma. *Türk Kamu Yönetimi Dergisi*, 4(1), 237-247.

Balcı, V., Gök, Y., & Akoğlu, H. E. (2018). Türkiye'nin Ulusal Gençlik Ve Spor Politikalarının, Sürdürülebilirliğin Sosyal Boyutuyla İncelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 9-22.

Başer, D., & Kırloğlu, M. (2020). Türkiye'deki Sosyal Yardım Sistemine Yönelik Sosyal Hizmet Uzmanlarının Deneyimleri. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 31(4), 1486-1513.

Canbay, T., & Demir, M. (2013). Türkiye'de Sosyal Güvenlik Açıkları Ve Sosyal Güvenlik Ahlakı. *Yönetim Ve Ekonomi Dergisi*, 20(2), 303-315.

Chinekesh A, Hosseini SA, Mohammadi F, Motlagh ME, Eftekhari MB, Ardalan G, Djalalinia S.(2017a) Exploring the youth experience about sense of social security: a qualitative study. *Electron Physician*, 9(12): 6017-6026. doi: 10.19082/6017. PMID: 29560155; PMCID: PMC5843429.

Chinekesh, M., Bagheri, A., & Mofrad, S. (2017b). Experiences of youth regarding social security in Iran: A qualitative study. *International Journal of Social Welfare*, 26(2), 123-134.

Erdal, L. (2014). Türkiye'de Sosyal Politika ve Koruyucu Aile Hizmet Modeli. *Sosyoekonomi*, 22(22), 172-192

Erikli, S. (2016). Genç Yoksulluğunun Temel Belirleyicileri: Eğitim ve Düzgün İş. *Gazi Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(1), 283-302.

Güleri, M. (1998). Üniversiteli ve İşçi Gençliğin Gelecek Beklentileri ve Kötümserlik-İyimserlik Düzeyleri. *Kriz Dergisi*, 6(1), 55-65.

Güvercin, C. H. (2004). Sosyal Güvenlik Kavramı Ve Türkiye'de Sosyal Güvenliğin Tarihçesi. *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası*, 57(2), 89-95.

HUGAUM (Hacettepe Üniversitesi ve Uygulama Merkezi), 2024, <https://hugaum.hacettepe.edu.tr/#:~:text=Gen%C3%A7lik%20d%C3%B6nemi%20UNESCO%20taraf%C4%B1ndan%2015.aras%C4%B1n%C4%B1%20gen%C3%A7lik%20d%C3%B6nemi%20olarak%20benimsemi%C5%9Ftir.> (Erişim Tarihi; 23/05/2024).

ILO (2017), World Social Protection Report 2017-19: https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_604882.pdf. (Erişim Tarihi:24/05/2024).

Karadeniz, O. (2020). Türkiye'de Gençlik ve Sosyal Koruma. Spor Yoluyla Sosyal Uyum ve Sosyal İçerme. (Ed. Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Mehmet Ata Öztürk, Mehmet Öçal). Detay Yayıncılık: Ankara, Ss.349-374.

Karagöz, S. (2020). Sosyal Politika Açısından Kayıt Dışı Ekonominin Önemi. *İstanbul İktisat Dergisi*, 70(2), 479-505.

Karagöz, S. (2020). Türkiye'de Sosyal Devletin Sosyal Yardım Bağlamında Değerlendirilmesi. *Ekonomi İşletme ve Maliye Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 146-169.

Kırdar, E. (2020). *Sosyal Güvenlik Uzmanları ve Akademisyenlerin Bakış Açılırları İle Türkiye'deki Sosyal Güvenlik Sistemi Üzerine Nitel Bir Araştırma* (Doctoral Dissertation, Sakarya Üniversitesi (Turkey)), 1-270

Metin, O. (2011). Sosyal Politika Açısından AKP Dönemi: Sosyal Yardım Alanında Yaşananlar. *Çalışma ve Toplum*, 1(28), 179-200.

Murat, S., & Şahin, L. (2011). Nedenleri ve Sonuçları Bakımından Gençler Arasında Yaygınlaşan İşsizlik. *İstanbul Journal Of Sociological Studies*, (44), 1-48.

Stephens, M., & Blenkinsopp, J. (2015). Young people and social security: an international review. York: JosephRowntree Foundation. https://www.researchgate.net/publication/284625310_Young_people_and_social_security_an_international_review_-_summary (Erişim Tarihi: 31.05.2024)

Surat, A., & Ceran, D. (2020). Üniversite Öğrencilerinin İşsizlik Kaygısı. *ISPEC Journal Of Social Sciences & Humanities*, 4(3), 145-166.

Şenocak, H. (2009). Sosyal Güvenlik Sistemini Oluşturan Bileşenlerin Tarihi Süreç Işığında Değerlendirilmesi. In *Journal of Social Policy Conferences* (No. 56). Istanbul University. 409-468.

Taş, H. Y., & Köse, A. (2024). Türkiye'de Gençlerin İstihdama Kazandırılmasına Yönelik Uygulanan Sosyal Politikalar. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 13(35), 89-112.

TÜİK, 2024, Haber Bülteni, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Genclik-2023-53677>. (Erişim Tarihi; 23/05/2024).

Türkoğlu, İ. (2013). Sosyal Devlet Bağlamında Türkiye'de Sosyal Yardım Ve Sosyal Güvenlik. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 8(3), 275-305.

Yıldırım, F. (2011). Üniversite Gençliği "Sosyal Adalet" Ten Ne Anlıyor? Sosyal Adalet İlkelerinin Sosyal Adalet Algısı Üzerindeki Etkisi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 25(25), 113-124.

Yılmaz, E. (2017). Türkiye'deki gençlik çalışmalarının değerlendirilmesi ve gençlik çalışanlarının işgücüne entegrasyonunun incelenmesi (Yayımlanmamış uzmanlık tezi). T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı, Ankara.

Zengin, E., Şahin, A., & Özcan, S. (2012). Türkiye’de Sosyal Yardım Uygulamaları. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 19(2), 133-142.

